VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2021/677

z 23. apríla 2021,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1351, ktorým sa Lotyšskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 ([1]), a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) V nadväznosti na žiadosť Lotyšska zo 7. augusta 2020 Rada 25. septembra 2020 poskytla Lotyšsku finančnú pomoc vo forme úveru vo výške najviac 192 700 000 EUR s maximálnou priemernou splatnosťou 15 rokov s cieľom doplniť vnútroštátne úsilie Lotyšska pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky na pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby.

(2) Úver mal byť použitý Lotyškom na financovanie režimov skráteného pracovného času, podobných opatrení a opatrení týkajúcich sa zdravia uvedených v článku 3 vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2020/1351 ([2]).

(3) Výskyt ochorenia COVID-19 naďalej ochromuje podstatnú časť pracovnej sily v Lotyšsku. To viedlo k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov v Lotyšsku v súvislosti s novými opatreniami, konkrétne nemocenskými dávkami pre rodičov a opatrovateľov a príplatkami pre lekárov a zamestnancov, ktorí sa zaoberajú riešením krízy spôsobenej ochorením COVID-19, ako aj opatreniami uvedenými v článku 3 písm. a), c), d), f) a g) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351.

(4) Výskyt ochorenia COVID-19 a mimoriadne opatrenia, ktoré Lotyšsko zaviedlo v rokoch 2020 a 2021 na obmedzenie jeho výskytu, ako aj jeho sociálno-ekonomického vplyvu a vplyvu súvisiaceho so zdravím, mali a naďalej majú závažný dosah na verejné financie. Podľa prognózy Komisie z jesene 2020 malo mať Lotyšsko do konca roka 2020 deficit verejnej správy na úrovni 7,4 % a dlh verejnej správy na úrovni 47,5 % hrubého domáceho produktu (HDP). Predpokladá sa, že deficit verejnej správy Lotyšska klesne v roku 2021 na úroveň 3,5 % HDP a dlh verejnej správy na úroveň 45,9 % HDP. Podľa predbežnej prognózy Komisie zo zimy 2021 sa v roku 2021 predpokladá zvýšenie HDP Lotyšska o 3,5 %.

(5) Lotyšsko požiadalo 11. marca 2021 Úniu o ďalšiu finančnú pomoc vo výške 112 500 000 EUR s cieľom pokračovať v dopĺňaní svojho vnútroštátneho úsilia v rokoch 2020 a 2021 pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky na pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby. Týka sa to najmä opatrení uvedených v odôvodneniach 6 až 8.

(6) Nariadením kabinetu č. 709 o príspevku za neodpracovaný čas pre daňovníkov na pokračovanie ich činnosti počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19 (prijatým 24. novembra 2020 ([3]) a zmeneným 12. januára 2021 ([4])) sa predĺžil a zmenil režim náhrad pre zamestnancov za neodpracovaný čas, ako sa uvádza v článku 3 písm. a) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351. Uvedený režim sa vzťahuje na spoločnosti, samostatne zárobkovo činné osoby a platcov licenčného poplatku, ktorých príjem z hospodárskej činnosti klesol v priemere o aspoň 20 % v porovnaní s obdobím od augusta do októbra 2020. V rámci uvedeného režimu sa vyplácajú náhrady pre

([1]) Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1.

([2]) Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/1351 z 25. septembra 2020, ktorým sa Lotyšskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 314, 29.9.2020, s. 38).

([3]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 230B, 27.11.2020.

([4]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 9A, 14.1.2021.

zamestnancov čerpajúcich nútenú dovolenku alebo samostatne zárobkovo činné osoby vo výške 50 % alebo 70 % ich miezd alebo príjmov v závislosti od daňového režimu, v rámci ktorého pôsobia. Minimálna výška podpory je stanovená na 500 EUR a maximálna výška na 1 000 EUR na zamestnanca za kalendárny mesiac. Režim náhrad pre zamestnancov za neodpracovaný čas je doplnený o bonus na deti pracovníkov, ako sa uvádza v článku 3 písm. c) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351.

Bonus vo výške 50 EUR mesačne na dieťa predstavuje dodatočnú podporu pre nepracujúcich zamestnancov, ktorí majú nárok na úľavu na dani z príjmu pre závislé osoby. Podporné opatrenie bolo predĺžené výnosom kabinetu č. 706 z 1. decembra 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“ ([5]) a výnosom kabinetu č. 15 z 11. januára 2021 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“ ([6]). Opatrenie možno považovať za opatrenie podobné režimom skráteného pracovného času, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) 2020/672, keďže sa v jeho rámci poskytuje podpora príjmu zamestnancom a samostatne zárobkovo činným osobám.

(7) Režimom mzdových dotácií sa poskytuje podpora zamestnávateľom, ktorí čelia poklesu príjmov o aspoň 20 % z akejkoľvek hospodárskej činnosti. Výška podpory predstavuje 50 % priemernej mesačnej hrubej mzdy, avšak najviac 500 EUR za kalendárny mesiac. Zamestnávatelia, ktorí sú príjemcami podpory, sú povinní zachovať zamestnania podporovaných pracovníkov a navýšiť plnú pravidelnú mzdu o mzdovú dotáciu. Režim bol zriadený nariadením kabinetu č. 675 o poskytovaní pomoci daňovým poplatníkom na pokračovanie ich činnosti počas krízy spôsobenej ochorením COVID-19 (prijatým 10. novembra 2020 ([7]) a zmeneným 12. januára 2021 ([8])) a výnosom kabinetu č. 128 z 26. februára 2021 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“ ([9]). Opatrením sa predlžuje režim mzdových dotácií pre odvetvia cestovného ruchu a vývozu, ako sa uvádza v článku 3 písm. d) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351, ako aj rozširuje rozsah pôsobnosti na všetkých oprávnených zamestnávateľov.

(8) Nemocenskými dávkami pre rodičov a opatrovateľov sa poskytuje podpora pre zamestnancov, ktorí nemôžu pracovať na diaľku a musia sa starať o deti mladšie ako 10 rokov alebo osoby so zdravotným postihnutím, keď sú školy a centrá dennej starostlivosti zatvorené v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19. Toto opatrenie možno považovať za opatrenie podobné režimom skráteného pracovného času, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) 2020/672, keďže sa ním poskytuje podpora príjmu rodičom a opatrovateľom, pričom pomáha zachovať zamestnanosť tým, že rodičia a opatrovatelia, ktorí sa počas zatvorenia škôl a centier dennej starostlivosti musia starať o deti alebo osoby so zdravotným postihnutím, nie sú nútení ukončiť pracovný pomer. Nemocenské dávky sú stanovené v zmene zákona o poistení v materstve a nemocenskom poistení z 26. novembra 2020 ([10]) a vo výnose kabinetu č. 707 z 1. decembra 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“ ([11]) a výnose kabinetu č. 13 z 11. januára 2021 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“ ([12]).

(9) Lotyšsko takisto predĺžilo a zaviedlo rad opatrení súvisiacich so zdravím s cieľom riešiť krízu spôsobenú ochorením COVID-19. Týka sa to najmä opatrení uvedených v odôvodneniach 10 až 12.

(10) Predĺženie nemocenských dávok v súvislosti s ochorením COVID-19, ako sa uvádza v článku 3 písm. g) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351, do 30. júna 2021 bolo stanovené zmenami zákona o poistení v materstve a nemocenskom poistení z 12. novembra 2020 ([13]). Opatrením sa poskytujú štátom vyplácané nemocenské dávky ľuďom, ktorí nemohli chodiť do práce v dôsledku požiadavky na absolvovanie domácej izolácie alebo domácej karantény, zatiaľ čo časť nemocenskej dávky sa zvyčajne delí so zamestnávateľom.

([5]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 234, 3.12.2020.
([6]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 9, 14.1.2021.
([7]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 222A, 16.11.2020.
([8]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 9, 14.1.2021.
([9]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 42, 2.3.2021.
([10]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 230A, 27.11.2020.
([11]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 234, 3.12.2020.
([12]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 9, 14.1.2021.
([13]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 221A, 13.11.2020.

(11) Dodatočná podpora je poskytovaná na výdavky v oblasti zdravia na osobné ochranné prostriedky, ako sa uvádza v článku 3 písm. f) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1351. Výdavky sa už zrealizovali v roku 2020, a to vrátane výdavkov stanovených v nariadení kabinetu č. 380 z 9. júna 2020 o prostriedkoch na zabezpečenie epidemiologickej bezpečnosti nevyhnutnej pre inštitúcie uvedené v zozname prioritných inštitúcií a potrieb ([14]).

(12) Príplatky pre lekárov a zamestnancov, ktorí sa zaoberajú riešením krízy spôsobenej ochorením COVID-19, vo výške 20 % až 100 % mesačných miezd za prácu vykonávanú v podmienkach zvýšeného rizika a zvýšeného pracovného zaťaženia, sú stanovené vo výnosoch kabinetu č. 136 z 27. marca 2020 a č. 656 zo 6. novembra 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti" ([15]), výnose kabinetu č. 743 z 8. decembra 2020 o zmenách výnosu kabinetu č. 655 zo 6. novembra 2020 o vyhlásení núdzového stavu ([16]) a výnose kabinetu č. 37 z 21. januára 2021 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti" ([17]). Uvedené príplatky dopĺňajú maximálne príplatky stanovené v zákone o odmeňovaní úradníkov a zamestnancov štátnych orgánov a orgánov miestnej správy. Opatrením sa podporuje zamestnanosť tým, že sa zaisťuje bezpečnosť zamestnancov a kontinuita základných verejných služieb.

(13) Lotyšsko spĺňa podmienky na podanie žiadosti o finančnú pomoc stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672. Lotyšsko poskytlo Komisii primerané dôkazy o tom, že od 1. februára 2020 sa z dôvodu prijatia vnútroštátnych opatrení na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov výskytu ochorenia COVID-19 skutočné aj plánované verejné výdavky zvýšili o 405 297 901 EUR. Predstavuje to náhle a prudké zvýšenie, pretože takisto súvisí s novými opatreniami aj rozšírením existujúcich opatrení priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ktoré sa týkajú významnej časti podnikov a pracovnej sily v Lotyšsku. Lotyšsko zamýšľa 100 097 901 EUR zo zvýšenej sumy výdavkov uhradiť z vlastných finančných prostriedkov.

(14) Komisia sa v súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/672 poradila s Lotyšskom a overila náhle a prudké zvýšenie skutočných a plánovaných verejných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ako aj so zavedením príslušných opatrení súvisiacich so zdravím a spojených s výskytom ochorenia COVID-19, ktoré sa uvádzajú v žiadosti Lotyšska z 11. marca 2021.

(15) Opatrenia súvisiace zo zdravím, ktoré sa uvádzajú v žiadosti Lotyšska z 11. marca 2021 a v odôvodneniach 10 až 12, predstavujú 22 304 365 EUR.

(16) Finančná pomoc by sa preto mala poskytnúť s cieľom pomôcť Lotyšsku pri riešení sociálno-ekonomických dôsledkov závažného narušenia hospodárstva spôsobeného výskytom ochorenia COVID-19. Komisia by mala prijať rozhodnutia o splatnosti, výške a uvoľnení splátok a tranží v úzkej spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi.

(17) Lotyšsko a Komisia by mali toto rozhodnutie zohľadniť v dohode o úvere, ako sa uvádza v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672.

(18) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok postupov súvisiacich s narušením fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu vykonať najmä na základe článkov 107 a 108 zmluvy. Toto rozhodnutie nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 zmluvy.

(19) Lotyšsko by malo Komisiu pravidelne informovať o plnení plánovaných verejných výdavkov, aby mohla posúdiť rozsah, v akom Lotyšsko plní uvedené výdavky.

(20) Rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci bolo prijaté s prihliadnutím na existujúce a očakávané potreby Lotyšska, ako aj na žiadosti o finančnú pomoc podľa nariadenia (EÚ) 2020/672, ktoré už predložili alebo plánujú predložiť iné členské štáty, pričom sa uplatnili zásady rovnakého zaobchádzania, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

([14]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 113A, 12.6.2020.
([15]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 62B, 27.3.2020, Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 218, 10.11.2020.
([16]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 237A, 8.12.2020.
([17]) Úradný vestník Lotyšskej republiky (*Latvijas Vēstnesis*), 16, 25.1.2021.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1351 sa mení takto:

1. Článok 2 sa mení takto:

   a) odsek 1 sa nahrádza takto:

      „1. Únia sprístupní Lotyšsku úver vo výške najviac 305 200 000 EUR. Úver má maximálnu priemernú splatnosť 15 rokov.“;

   b) odsek 4 sa nahrádza takto:

      „4. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď nadobudne platnosť dohoda o úvere uvedená v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672. Všetky ďalšie splátky sa uvoľnia v súlade s podmienkami uvedenej dohody o úvere alebo v prípade potreby budú podmienené nadobudnutím platnosti dodatku k uvedenej dohode alebo zmenenej dohody o úvere.“

2. Článok 3 sa nahrádza takto:

   „*Článok 3*

   Lotyšsko môže financovať tieto opatrenia:

   a) režim náhrad pre zamestnancov za neodpracovaný čas stanovený v nariadení kabinetu č. 179 (prijatom 31. marca 2020) o príspevku za neodpracovaný čas pre samostatne zárobkovo činné osoby postihnuté šírením ochorenia COVID-19 a v nariadení kabinetu č. 165 (prijatom 26. marca 2020) o zamestnávateľoch postihnutých krízou spôsobenou ochorením COVID-19, ktorí majú nárok na príspevok za neodpracovaný čas a na rozdelenie platby v prípade omeškaných platieb daní na splátky alebo ich odklad až na tri roky, ako bol predĺžený a zmenený;

   b) príspevok za prestoje stanovený na základe nariadenia kabinetu č. 236 (prijatého 23. apríla 2020) o pomocnom príspevku za neodpracovaný čas pre zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby postihnuté šírením ochorenia COVID-19;

   c) bonus na deti pracovníkov stanovený vo výnose kabinetu č. 178 zo 16. apríla 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“, ako bol predĺžený;

   d) režim mzdových dotácií pre odvetvia cestovného ruchu a vývozu stanovený v informačnej správe o opatreniach na prekonanie krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a oživenie hospodárstva, ako bol predĺžený;

   e) platby na podporu miezd pre zdravotnícky personál a pracovníkov v odvetví kultúry stanovené v zákone o opatreniach na predchádzanie hrozbe šírenia ochorenia COVID-19 pre štát a jeho dôsledkom a potlačenie tejto hrozby a dôsledkov, zákone o potlačení dôsledkov šírenia infekcie COVID-19 a vo výnose kabinetu č. 303 z 3. júna 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“;

   f) výdavky v oblasti zdravia na osobné ochranné prostriedky stanovené vo výnosoch kabinetu č. 79 z 3. marca 2020, č. 118 z 20. marca 2020 a č. 220 z 27. apríla 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“ a v nariadení kabinetu č. 380 z 9. júna 2020 o prostriedkoch na zabezpečenie epidemiologickej bezpečnosti nevyhnutnej pre inštitúcie uvedené v zozname prioritných inštitúcií a potrieb;

   g) nemocenské dávky v súvislosti s ochorením COVID-19 stanovené v zmene zákona o poistení v materstve a nemocenskom poistení (prijatej 20. marca 2020), ako boli predĺžené;

   h) nemocenské dávky pre rodičov a opatrovateľov, ako sú stanovené v zmene zákona o poistení v materstve a nemocenskom poistení (oddiely 48 a 49 prechodných ustanovení) prijatej 26. novembra 2020, vo výnose kabinetu č. 707 z 1. decembra 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“ a vo výnose kabinetu č. 13 z 11. januára 2021 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“;

i) príplatky pre lekárov a zamestnancov, ktorí sa zaoberajú riešením krízy spôsobenej ochorením COVID-19, stanovené vo výnose kabinetu č. 136 prijatom 27. marca 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“, vo výnose kabinetu č. 656 prijatom 6. novembra 2020 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti, vo výnose kabinetu č. 743 z 8. decembra 2020, ktorým sa mení výnos kabinetu č. 655 zo 6. novembra 2020 o vyhlásení núdzového stavu, a vo výnose kabinetu č. 37 z 21. januára 2021 o pridelení finančných prostriedkov z programu štátneho rozpočtu „Finančné prostriedky na nepredvídané udalosti“.““

3. Článok 4 sa nahrádza takto:

„Článok 4

1. Lotyšsko informuje Komisiu do 30. marca 2021 a potom každých šesť mesiacov o plnení plánovaných verejných výdavkov, až kým nebudú plánované verejné výdavky v plnej miere splnené.

2. Ak sa opatrenia uvedené v článku 3 zakladajú na plánovaných verejných výdavkoch a boli predmetom vykonávacieho rozhodnutia, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1351, Lotyšsko informuje Komisiu do šiestich mesiacov odo dňa prijatia uvedeného pozmeňujúceho vykonávacieho rozhodnutia a potom každých šesť mesiacov o plnení plánovaných verejných výdavkov, až kým nebudú plánované verejné výdavky v plnej miere splnené.“

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Lotyšskej republike.

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho oznámenia adresátovi.

Článok 3

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 23. apríla 2021

Za Radu
predsedníčka
A. P. ZACARIAS